

UVOD

ASEPSA, ANTISEPSA

Sredstva:

- povidonjodid
 - nima podaljšanega delovanja
 - nima remanentnega učinka (ko ga nanese na kožo, začne delovati šele ko se posuši)
 - ne pokriva spektra Staph. aureusa
 - joda se kmalu ne bo več uporabljalo
- alkohol
 - ima podaljšano delovanje
 - nima remanentnega učinka, zato dodajamo dodatke
 - je preveč invaziven za tkiva
- klorheksidin
- skinsept mucosa
 - vsebuje peroksid
 - za dezinfekcijo sluznic
 - za sekundarna kirurška zdravljenja, ko ne smeš uporabiti alkohola

Zlata pravila asepse:

1. Postopki čiščenja – načrtujte postopke čiščenja, ki naj bodo prilagojeni vašim pogojem in zagotovite, da jih bo osebje upoštevalo.
2. Določite čistilne pripomočke, ki se bodo uporabljali samo v kirurški dvorani.
3. Iz kirurške dvorane odstranite nepotrebno opremo.
4. Planirajte kirurške posege tako, da najprej opravite čiste.
5. Pomikajte se postopoma iz nečistega v čisto območje. Širše čisto območje okoli aseptičnega sterilnega območja zagotavlja varnejše delo.
6. Pacienta pripravite na poseg kolikor je mogoče izven kirurške dvorane.
7. Da se prepreči križna kontaminacija, naj se kirurška ekipa zadržuje samo na operacijskem področju.
8. Kirurška ekipa naj nosi oblačila, ki zmanjšujejo tveganje kontaminacije. Izogiba naj se oblačilom, ki so jih že uporabljali v nečistem območju.
9. Prihajanje ostalega osebja na čisto območje naj bo čim bolj omejeno.
10. Nezaščiteno osebje naj ne prihaja v sterilno območje.
11. Samo ustrezno pripravljeno in zaščiteno osebje lahko rokuje s sterilnimi instrumenti.
12. Če dvomimo v sterilnost instrumentov, jih imejmo za nesterilne.
13. Sterilne pripomočke s poškodovano, mokro ali odprto ovojnino moramo imeti za kontaminirane.
14. Pregrinjala za odlagalne mize in za paciente morajo biti vodoodporna, da se prepreči prenos bakterij na sterilno površino.
15. Da preprečijo kontaminacijo rok, naj kirurgi ali njihovi pomočniki v času, ko niso dejavni, roke držijo sklenjene nad pasom.

PRIPRAVA OPERACIJSKEGA POLJA

- **Britje.** Poškodovane kože ne moreš kompletno dezinf., zato se žival brije tik pred operacijo.
- **Umivanje z milom in mlačno vodo.** Potrebno je dobro spiranje kože, da spereš milo, ker ga drugače alkohol zanese v globino kože. Dobro posušimo.
- **Razkuževanje.** Kombinacija alkohola in sredstev z remanentnim učinkom. Razkužujemo od sredine proti robu.
- **Pokrivanje operacijskega polja.** Bombažne koprese, sintetične komprese za enkratno uporabo, samolepilne ali prozorne folije brez prereza, ki se sprimejo s kožo (ortopedija)
- **Higiena osebja.** Z umivanjem si lahko poškoduje kožo, umivanje traja 2 min, dezinfekcija pa 2x2 min. Ščetke se uporablja le za nohte in utore med nohti (če so roke umazane). Dezinfekcija rok brez poprejšnjega umivanja: umivanje rok z milom ni nujno potrebno, razen če so roke mehanično umazanepa je dezinf. obvezna!
- **Umivanje rok.**
 1. roke si zmočimo do komolcev
 2. namilimo jih v smeri od prsta proti komolcu
 3. izperemo v isti smeri
 4. na krtačko damo tekoče milo in ščetkamo okoli prsta
 5. dlani in zapestja še enkrat namilimo in se ne vračamo navzgor
 6. speremo in obrišemo
 7. v dlani vtremo razkužilo (alkohol + klorheksidin) in vtiramo 2 min

NATIKANJE ROKAVIC

a) odprta metoda (brez plašča)

Z golimi rokami se dotikamo samo notranje površine rokavic (z D roko primemo za notranjost L rokavice in jo nataknejo. Robov ne odvihamo. Z L rokavico primemo D rokavico za zavihan del, jo nataknejo in odvijemo ta rob. Z D roko nato odvijemo še rob L rokavice.)

b) zaprta metoda (s plaščem)

Rokavice nameščamo skozi rokave kirurškega plašča. (Palec D roke damo znotraj robu D rokavice, z drugimi štirimi prsti pa primemo vrh tega robu. Rokavico potegnemo na D roko s pomočjo L roke. Enako ponovimo z L rokavico, pomagamo si z že orokavičeno D roko.)

ŠIVANJE RAN

- podkožje šivamo s tekočim šivom
- kožo šivamo z enojnim šivom
- pri šivanju rane preoblikujemo – lažje šivamo elipsasto kot okroglo rano (pazimo na tenzijske linije!)

LIGATURE OZ. PODVEZOVANJE

Opravljamo na žilah, ki krvavijo (predvsem na večjih)

Potek dela:

- žilo iz obeh smeri preprimemo s peanoma, njuna vrhova sta obrnjena eden k drugemu
- potem na vsaki strani ob peanu z drugim peanom napeljemo nit in jo zavozlamo z nekaj dvojnimi vozli oz. z enim dvojnimi in nekaj enojnimi
- istočasno, ko zavezujemo prvi vozle nam asistent popušča pean in ga sočasno z našim zategovanjem odmika.